

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2026
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język niemiecki
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony Poziom dwujęzyczny
<i>Termin egzaminu:</i>	6 maja 2026 r. – poziom podstawowy 12 maja 2026 r. – poziom rozszerzony; poziom dwujęzyczny
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	25 września 2026 r.

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Sprawozdanie zostało opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00

www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90

www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00

www.oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01

www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20

www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 50

lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60

www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457 03 35

www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94

www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Serwis Komisji Egzaminacyjnych: egzaminy.gov.pl

**Serwis
Komisji
Egzaminacyjnych**

Język niemiecki

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2025/2026 egzamin maturalny z języka niemieckiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka niemieckiego na poziomie podstawowym składał się z 34 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie), 14 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi oraz 1 zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (16 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (7 zadań zamkniętych i 6 otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte i otwarte oraz 12 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		59
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	40
	z techników	18
	z branżowych szkół II stopnia	1
	ze szkół na wsi	4
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	13
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	37
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół publicznych	57
	ze szkół niepublicznych	2
	kobiety	40
	mężczyźni	19
	bez dysleksji rozwojowej	51
	z dysleksją rozwojową	8

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Z egzaminu zwolniono 5 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego.

TABELA 2.

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
	Ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3.

Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			6 maja 2026 r.
Czas trwania egzaminu			120 minut
Liczba szkół			39
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)			2

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

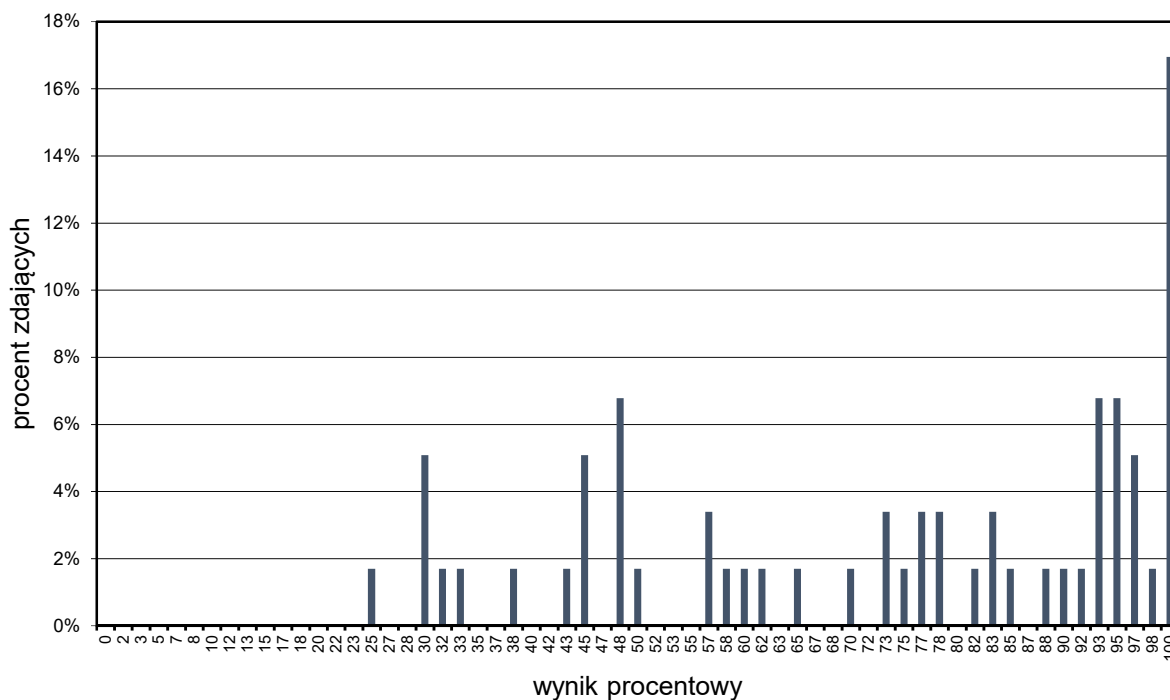
³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 1.

Rozkład wyników zdających

TABELA 4.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	59	25	100	78	100	74	24	98
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	40	25	100	91	100	82	21	98
z techników	18	–	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	1	–	–	–	–	–	–	–
bez dysleksji rozwojowej	51	25	100	83	100	76	23	98
z dysleksją rozwojową	8	–	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

*** Istnieje wiele wartości modalnych. Podano wartość najmniejszą.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe		
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.3) Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi.	80	
1.2.		II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	76	
1.3.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	83	
1.4.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi.	76	
1.5.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	71	
2.1.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	59	
2.2.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	78	
2.3.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi.	85	
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	86	
2.5.			69	
2.6.			73	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i> V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	66
3.2.				75

3.3.	I. Znajomość środków językowych.			61
3.4.	<i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>			59

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.		81
4.2.				58
4.3.				54
4.4.				66
5.1.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.		76
5.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.		76
5.3.		III.2) Zdający określa intencje nadawcy lub autora tekstu.		95
5.4.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i> V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i> I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	VIII.1) Zdający przekazuje [...] informacje zawarte w materiałach wizualnych. VIII.2) Zdający przekazuje w języku polskim [...] informacje sformułowane w języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	86
5.5.				88
5.6.				83
5.7.				58

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	85
6.2.			69
6.3.			69
6.4.			68
6.5.		III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	61
7.1.		III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	76
7.2.			76
7.3.			80
7.4.			76

Znajomość środków językowych

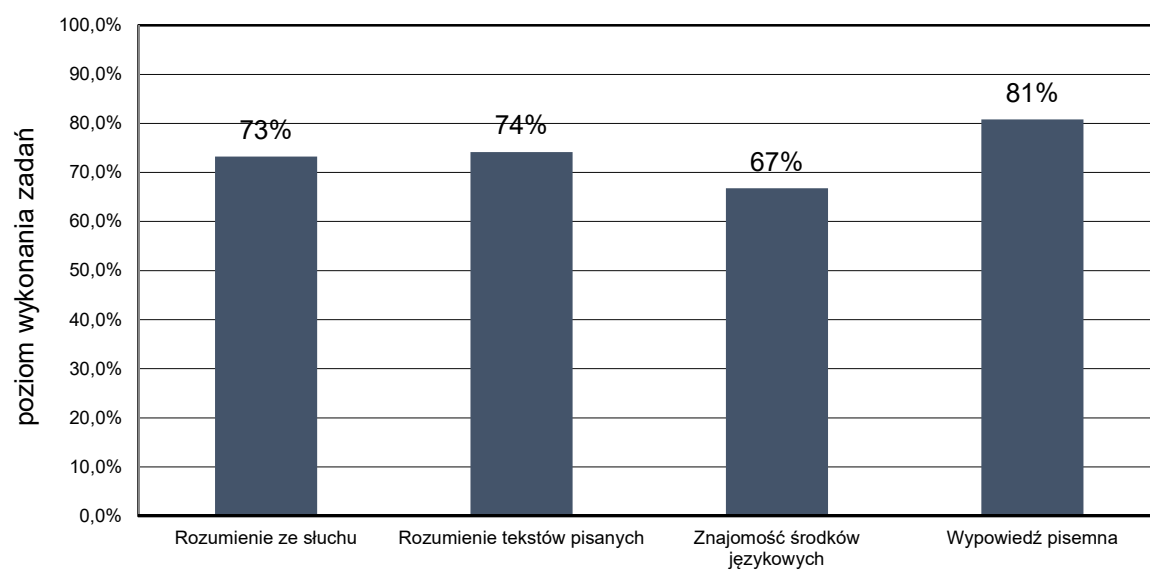
Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	88
8.2.			86
8.3.			92
9.1.			71
9.2.			69
9.3.			73
9.4.			69
10.1.			56
10.2.			76
10.3.			56
11.1.			29
11.2.			36
11.3.			66

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
12.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> III. Tworzenie wypowiedzi. <i>Zdający samodzielnie tworzy [...] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].</i> IV. Reagowanie na wypowiedzi. <i>Zdający [...] reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach [...].</i> V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. V.1) Zdający opisuje ludzi [...]. V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...]. V.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...]. V.7) Zdający wyraża i opisuje uczucia i emocje.	treść	82
			spójność i logika wypowiedzi	87
			zakres środków językowych	79
		VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia. VIII.3) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.	poprawność środków językowych	74

WYKRES 2.

Poziom wykonania zadań w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2025/2026 egzamin maturalny z języka niemieckiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym składał się z 31 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 17 zadań otwartych, w tym 16 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (14 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (6 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		109
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	94
	z techników	15
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	2
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	13
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	75
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	19
	ze szkół publicznych	108
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	66
	mężczyźni	43

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 5 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	2
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem		2

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			12 maja 2026 r.
Czas trwania egzaminu			150 minut
Liczba szkół			49
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)			2

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

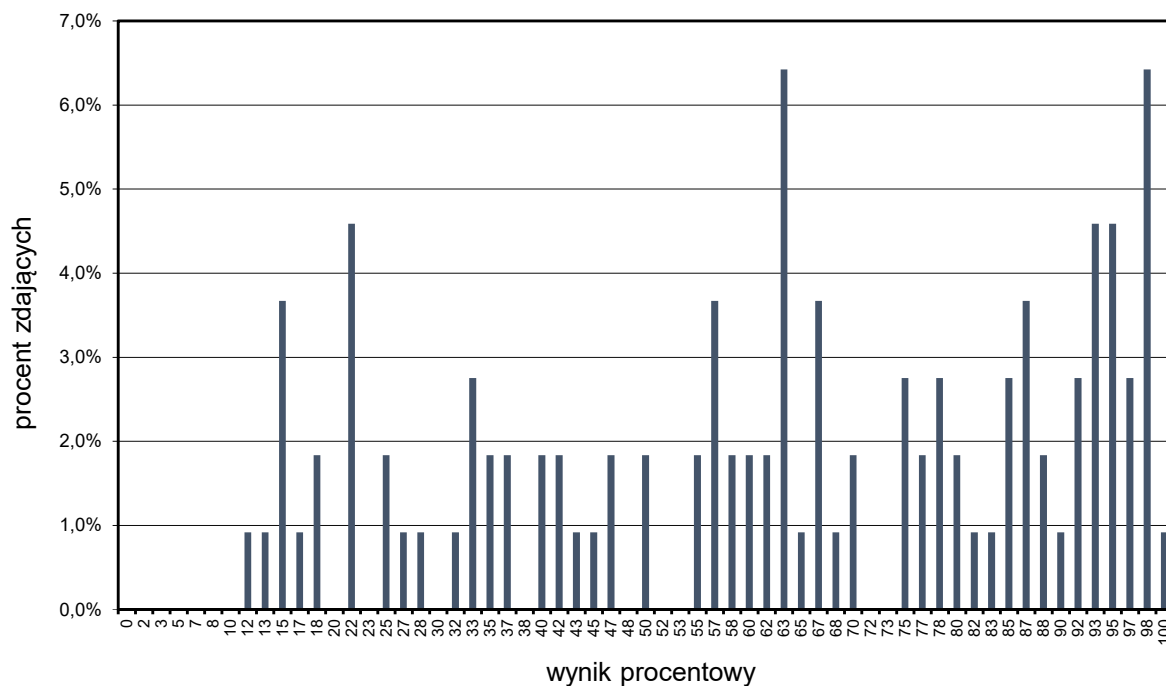
³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3.

Rozkład wyników zdających

TABELA 9.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	109	12	100	63	63	63	27
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	94	12	100	66	63	64	26
z techników	15	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedzane w naturalnym tempie [...].</i>	II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	66
1.2.		II.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	71
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	76
1.4.			65
1.5.			40
1.6.		II.3) Zdający określa intencje [...] nadawcy lub autora wypowiedzi.	52
2.1.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	62
2.2.			62
2.3.			62
2.4.			61
2.5.			52

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	25
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].		57
3.3.	I. Znajomość środków językowych.		23
3.4.	Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].		37
Wymagania szczegółowe dla języka angielskiego			

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	90
4.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	85
4.3.			79
4.4.			92
4.5.			90
5.1.		III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	78
5.2.			78
5.3.			76
5.4.			59
5.5.			70

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	69
6.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	75
6.3.		III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	63
6.4.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	75
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	34
6.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>		56
6.7.	I. Znajomość środków językowych.		50
6.8.	<i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		55

Znajomość środków językowych

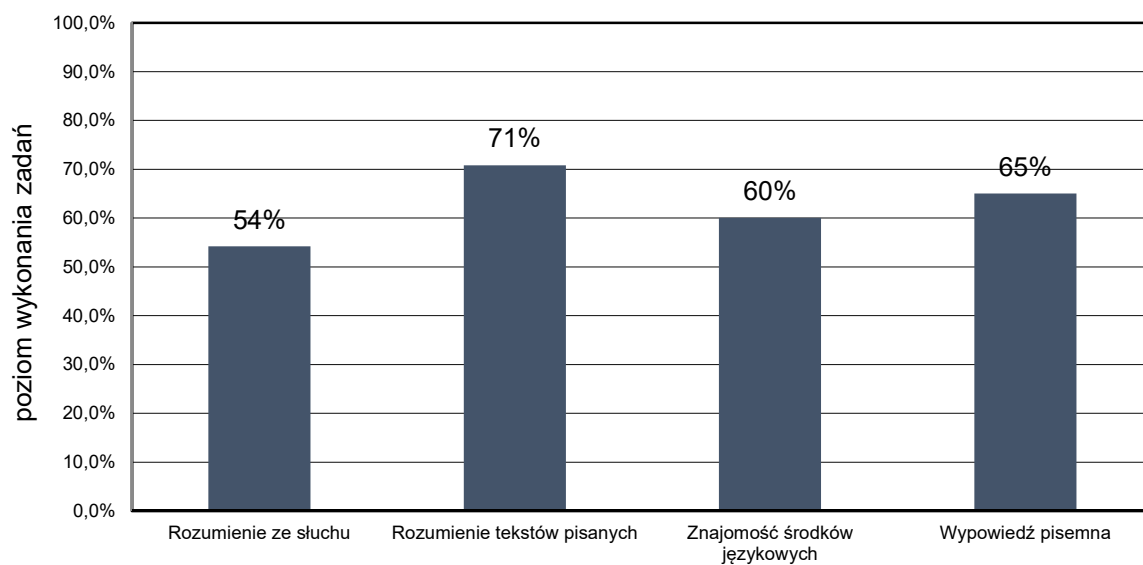
Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	88
7.2.			72
7.3.			76
7.4.			85
7.5.			72
7.6.			74
8.1.			74
8.2.			62
8.3.			46
8.4.			60
9.1.			54
9.2.			22
9.3.			28
9.4.			27

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> III. Tworzenie wypowiedzi. <i>Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].</i> IV. Reagowanie na wypowiedzi. <i>Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zgodność z poleceniem	67
		V.1) Zdający opisuje ludzi [...], miejsca i zjawiska. V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za daną tezę lub rozwiązaniem i przeciw nim, kończy wypowiedź konkluzją.	spójność i logika wypowiedzi	70
		V.11) Zdający przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady. V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.	zakres środków językowych	61
		V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji. VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	poprawność środków językowych	58

WYKRES 4.

Poziom wykonania zadań w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Poziom dwujęzyczny

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2025/2026 egzamin maturalny z języka niemieckiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym składał się z 28 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 18 zadań otwartych, w tym 17 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (12 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (5 zadań zamkniętych i 9 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 15 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 11. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		5
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	ze szkół publicznych	5
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	2
	mężczyźni	3

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 5 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego.

TABELA 12. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący	0
	niewidomi	0

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

w arkuszach dostosowanych	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
	Ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

TABELA 13. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			12 maja 2026 r.
Czas trwania egzaminu			180 minut
Liczba szkół			4
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ³	w przypadku:-		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)			-

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 poz. 302, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 14. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	5	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie podstawowym wyniósł 71% punktów.

Najwyższe wyniki zdający osiągnęli za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 76%). Niższe wyniki uzyskali za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz za wypowiedź pisemną (średni wynik – odpowiednio: 71% i 67%). Najniższe wyniki odnotowano za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 66%).

W obszarze rozumienia ze słuchu maturzyści poradzili sobie lepiej z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie wypowiedzi (zadania 1.1.–1.5., 2.2., 2.3. – średni wynik 73%) niż z tymi, które wymagały znalezienia w wypowiedzi określonych informacji (zadania 2.1., 2.4.–2.6., 3.1.–3.4. – średni wynik 69%).

Wyniki uzyskane przez zdających za zadania sprawdzające ogólne rozumienie wypowiedzi, takich jak określanie głównej myśli wypowiedzi, kontekstu wypowiedzi, intencji nadawcy lub autora wypowiedzi, były zbliżone. Średni wynik za zadania sprawdzające określanie głównej myśli wyniósł 72%, za zadania sprawdzające określanie kontekstu wypowiedzi – 74%, a za zadania, w których należało określić intencję nadawcy lub autora wypowiedzi – 75%.

Spośród zadań sprawdzających ogólne rozumienie wypowiedzi najłatwiejsze okazało się zadanie 2.3. (86% poprawnych odpowiedzi), za pomocą którego sprawdzano umiejętność określania intencji nadawcy wypowiedzi. Zdecydowana większość zdających potrafiła określić intencję nadawcy wypowiedzi, którą było udzielanie porad dotyczących przygotowania samochodu do zimowego wyjazdu. W tekście pojawiły się informacje dotyczące warunków pogodowych panujących zimą w Niemczech, które zachęcały narciarzy i snowboardzistów do wyjazdu w góry. Autor wypowiedzi nie wskazywał jednak najlepszych miejsc do uprawiania narciarstwa, ani nie ostrzegał osób uprawiających sporty zimowe przed kolizjami lub wypadkami. Zwracał natomiast uwagę na to, o czym należy pamiętać, wybierając się samochodem w góry.

Najtrudniejsze spośród zadań sprawdzających ogólne rozumienie wypowiedzi okazało się zadanie 1.5., za pomocą którego sprawdzano opanowanie umiejętności określania głównej myśli wypowiedzi.

- A. Diese Person ist Stewardess/Steward.
- B. Diese Person empfiehlt ein interessantes Buch.
- C. Diese Person erklärt, warum man Bücher lesen sollte.
- D. Diese Person spricht über die Rolle von Büchern in ihrem Leben.
- E. Diese Person gibt Tipps, welche Bücher man Kindern schenken kann.
- F. Diese Person sagt eine Diskussion über den Bücherkonsum von Jugendlichen an.

**1.5.
Nummer 5**

D

Tekst 5.

Ich bin ein großer Bücherfan. Oft haben Bücher mein Leben beeinflusst. Fachbücher und Ratgeber haben mir gezeigt, wie ich mich als Mensch und Manager entwickeln kann. Auf der Liste meiner Lieblingsbücher stehen auch Biografien, weil ich immer gern über das Leben, über die Probleme und Erfolge anderer Manager lese. Ich diskutiere auch gern über die Bücher, die ich gelesen habe.

Poprawną odpowiedź zaznaczyło 62% zdających. Wybór tej odpowiedzi wymagał znalezienia w usłyszonym tekście istotnych informacji wskazujących na rolę, jaką książki odgrywają w życiu nadawcy wypowiedzi. Na jej początku przedstawia się on jako miłośnik książek i informuje, że literatura fachowa oraz poradniki pomogły mu w rozwoju osobistym i zawodowym. Następnie wymienia inne ulubione gatunki literackie i wyjaśnia, dlaczego chętnie czyta tego typu książki. Około 16% zdających wybrało błędną odpowiedź B. Prawdopodobnie sugerowali się oni informacjami o ulubionych książkach nadawcy, błędnie interpretując je jako rekomendację konkretnej lektury. Zdający nie zwrócili jednak uwagi, że odpowiedź B. dotyczy polecenia jednej interesującej książki. Tymczasem nadawca wypowiedzi nie omawia żadnego konkretnego tytułu ani nie zachęca do jego przeczytania. Mówi jedynie o różnych rodzajach książek, które lubi czytać, oraz o ich znaczeniu w swoim życiu.

Spośród zadań sprawdzających znajdowanie w wypowiedzi określonych informacji, najtrudniejsze okazało się zadanie otwarte 3.1. Było ono także najtrudniejszym zadaniem w obszarze rozumienia ze słuchu.

Fragment zadania

Elisabeth hat sich für das Gymnasium in Schönenberg entschieden, weil

3.1. ihre Schwester diese Schule besucht.

Transkrypcja:

Głos męski: Elisabeth ist Schülerin des Theresien-Gymnasiums Schönberg, einer Mädchenschule mit Internat. Elisabeth, warum hast du dich entschieden, diese Schule zu besuchen? Dir gefällt bestimmt die Stadt sehr gut, oder?

Głos żeński: Schönberg ist eine tolle Stadt, aber nicht deshalb habe ich die Schule dort gewählt, sondern weil meine Schwester dieses Gymnasium schon länger besucht. Wir wohnen zusammen im Internat, denn Schönberg ist von unserem Heimatort zweihundert Kilometer entfernt.

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 57% zdających. Zdający powinni podać powód, dla którego Elisabeth zdecydowała się uczęszczać do gimnazjum w Schönbergu. Skłoniła ją do tego siostra, która uczęszczała do tej szkoły i mieszkała w tamtejszym internacie. W wywiadzie

Elisabeth pozytywnie wypowiadała się o mieście Schöenberg, jednak wyraźnie zaznaczała, że nie to było powodem wyboru szkoły. Wyjaśniała, że zdecydowała się na tę szkołę, ponieważ wcześniej rozpoczęła w niej naukę jej siostra. Za poprawne uznawano również odpowiedzi odnoszące się do wspólnego mieszkania siostr w internacie a także odpowiedzi wskazujące, że siostra poleciła jej tę szkołę. Nie były akceptowane natomiast odpowiedzi odnoszące się do odległości szkoły od rodzinnej miejscowości, w której mieszkały. Informacja o 200 kilometrach pojawiła się wyłącznie jako uzasadnienie pobytu siostr w internacie, ale nie była ona przyczyną wyboru szkoły. Niektórzy zdający wskazywali przyjaciółki Elisabeth w szkole w Schöenbergu jako powód jej decyzji. W tekście były one jednak wspomniane dopiero później, w kontekście dobrego samopoczucia w internacie, a nie powodu wyboru szkoły.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający osiągnęli wyższe wyniki za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 5.2., 5.4.–5.7. oraz 6.1.–6.4. – średni wynik 77%) niż za zadania, które sprawdzały ogólne rozumienie tekstu (zadania 4.1.–4.4., 5.3. oraz 6.5. – średni wynik 71%).

Za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji zdający uzyskali zróżnicowane wyniki (od 54% do 89% poprawnych odpowiedzi). Wyższe wyniki odnotowano za zadania otwarte niż za zadania zamknięte (średni wynik – odpowiednio: 78% i 75%).

Spośród zadań sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji w tej części arkusza najtrudniejsze okazało się zadanie otwarte 5.7.

Tekst A	
Ninas Blog	20. März
	Hallo, vor Kurzem habe ich mir das Buch „Kochen für Körper und Seele“ gekauft mit Vorschlägen für Essen, das gesund und einfach lecker ist. Das Buch finde ich super. Ich habe schon diesen Brokkoli-Salat daraus gemacht: Zutaten für 4 Personen: 2 Köpfe Brokkoli, 100 g Cheddar, 1 rote Zwiebel. Für die Soße: 2 Löffel Balsamico, 1 Löffel Senf, 3 Löffel Olivenöl, Salz, Pfeffer, eventuell 1 Löffel Honig. Zubereitung: Die Brokkolistücke in heißem Wasser kurz kochen, danach in sehr kaltes Wasser geben. So gehen die Vitamine und Mineralien nicht verloren. Dann den Brokkoli in einer Schüssel mit der geschnittenen roten Zwiebel, dem Käse und der Vinaigrette vermischen. Fertig! Der Salat schmeckt fantastisch und geht ganz schnell. Und man nimmt damit nicht zu! Dieses schön illustrierte Kochbuch ist als E-Book erhältlich. Man kann es überall hin mitnehmen und zum Beispiel im Bus lesen. Ihr findet darin viele Rezepte für leckere Speisen. Das Buch könnt ihr über diesen Link bestellen: www.nina-bloggt.de/kochen-fuer-koerper-und-seele-rabattcode. Nina

Tekst C

MITTEL GEGEN PROBLEME

Du hast Probleme? Umzug, neue Schule, schwere Prüfungen? Oder geht es dir schlecht, weil du mit deinem Körper unzufrieden bist? Du möchtest abnehmen und machst eine Diät, trotzdem sind deine Lieblingsjeans immer noch zu eng.

Wir wissen, dass das für viele nicht einfach ist. Aber mit diesen Problemen bist du nicht allein.

Wir haben etwas gegen deine Probleme: Unser Malbuch!

Hier findest du keine Tipps zum Umzug, zum Schulwechsel, für Prüfungen und garantiert keine Diätrezepte. Dafür gibt es darin viele lustige Bilder zum Ausmalen, die für Spaß und Entspannung sorgen! Nichts hilft besser gegen Stress!

60 Seiten Malspaß. Das perfekte Geschenk für jeden!

Male die Bilder bunt mit Farben aus und hab viel Spaß dabei!

Fragment zadania

Wróćmy do tematu prezentu. Pomyślałam, że kupimy jej książkę z 5.7. obrazkami do pokolorowania, dzięki której będzie mogła odreagować stres podczas stosowania diety.

W zadaniu 5.7. poprawnej odpowiedzi udzieliło 57% zdających. Rozwiązując to zadanie, zdający powinien odnieść się do informacji zawartych w tekście C., w którym autor poleca książkę z obrazkami do kolorowania jako idealną formę odpoczynku podczas różnych stresujących sytuacji, takich jak przeprowadzka, nowa szkoła, egzaminy czy stosowanie diety odchudzającej. Zdaniem autora tekstu ta książka jest idealnym prezentem dla każdego. Trudność mogło sprawić niektórym zdającym zrozumienie i przetłumaczenie rzeczownika *Malbuch*. Maturzyści często odnosili się w swoich odpowiedziach do książki zawierającej wskazówki dotyczące przeprowadzki oraz przepisy dietetyczne. Tymczasem autor tekstu wyraźnie zaznaczał, że w książce nie znajdziemy tych informacji. Część zdających wskazywała na książkę z ilustracjami potraw. Prawdopodobnie sugerowali się oni informacjami zamieszczonymi w tekście B., w którym przedstawiono pięknie ilustrowaną książkę kucharską z wieloma przepisami. Z treści tego tekstu nie wynikało jednak, że książka może pomóc w odreagowaniu stresu podczas stosowania diety.

Wśród zadań otwartych zdający bardzo dobrze poradzili sobie z uzupełnieniem luki 5.5. Poprawnie uzupełniło ją 89% zdających, którzy odnaleźli w tekście A. informację o sposobie przygotowania brokułów, czyli o umieszczeniu ich po ugotowaniu w bardzo zimnej wodzie. Akceptowane były również odpowiedzi wyrażone synonimicznie, takie jak: „wstawić do lodowatej wody” i „potraktować zimną wodą”. Część maturzystów podawała inne czynności związane z przygotowaniem sałatki, np. ugotowanie brokułów lub wymieszanie składników, jednak nie były to działania umożliwiające zachowanie witamin i składników mineralnych zawartych w brokułach.

Wśród zadań zamkniętych sprawdzających umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście najłatwiejsze okazało się zadanie 6.1. Wymagało ono odnalezienia informacji, w jakich okolicznościach Regina dowiedziała się o możliwości podjęcia pracy w zamku. Poprawna była odpowiedź **C**. 80% zdających nie miało trudności z odnalezieniem w tekście informacji o audycji radiowej, dzięki której Regina dowiedziała się, że w zamku Ludwigsburg poszukiwani są nowi pracownicy. W tekście pojawiały się również inne informacje dotyczące m.in. przeglądania ogłoszeń o pracę w internecie. Nie wynikało z nich jednak, że Regina znalazła tam ofertę pracy w zamku.

Dużym wyzwaniem okazało się dla zdających zadanie 6.5. sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu.

Fragment tekstu

Zu Reginas Wohnung gehört auch ein großer Keller, den sie eigentlich nicht braucht. Viel wichtiger ist für Regina die Möglichkeit, den Teil des Gebäudes, in dem früher Hunde gehalten wurden, als Garage zu nutzen. Regina fährt gern Motorrad und hat zwei teure Motorräder. In der Garage sind ihre Maschinen sicher, denn der Hausmeister schaltet abends die Alarmanlage ein.

6.5. Im letzten Abschnitt des Textes wird beschrieben,

- A. wie Regina dem Hausmeister hilft.
- B. wie Regina Motorradfahrerin wurde.
- C. warum Regina keinen Hund halten kann.
- ☒ D. welche Räume im Schloss Regina noch nutzen kann.

Poprawną odpowiedź wybrało 54% maturzystów. Rozwiązanie tego zadania wymagało zrozumienia informacji dotyczących pomieszczeń, z których Regina może korzystać w zamku. W tekście pojawiły się wzmianki o dużej piwnicy należącej do jej mieszkania oraz o części budynku, w której wcześniej trzymano psy. To drugie pomieszczenie Regina zamierzała wykorzystywać jako garaż dla swoich dwóch motocykli. Co czwarty maturzysta wybrał jednak odpowiedź B. Prawdopodobnym powodem takiego wyboru były informacje dotyczące motocykli Reginy. Z tekstu nie wynikało jednak, w jaki sposób Regina zaczęła jeździć na motocyklu ani jakie były początki jej zainteresowania motoryzacją. Informacja o motocyklach służyła jedynie wyjaśnieniu, dlaczego Regina potrzebuje garażu.

W tej części arkusza sprawdzana była także umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście. Przyjrzyjmy się zadaniu 5.1.

Tekst B

IN 100 TAGEN

„Schlank und schön durch den Sommer! In 100 Tagen zur Strandfigur!“, steht auf dem Werbeplakat an der Haltestelle. „Das dumme Plakat mit der schlanken jungen Frau im Bikini ist schon seit Wochen da“, ärgert sich Irini.

Sie findet, dass jeder sich am Strand im Bikini oder in der Badehose zeigen kann. Dafür muss man keine Diät machen. Und keinen Stress haben. Irini findet nämlich, dass ganz

unterschiedliche Körper schön sind. Nicht nur die Körper von Models. Jeder Mensch hat etwas Schönes an sich.

Wie jeden Tag wartet Irini hier auf den Bus und sucht mit ihrem Smartphone nach Rezepten. Heute Abend will sie etwas Leckerer kochen und die Kalorien sind ihr dabei absolut egal.

Fragment zadania

5.1.	Aus dem Text kann man schließen, dass man seinen Körper so akzeptieren sollte, wie er ist.	B
-------------	--	----------

Poprawną odpowiedź wskazało 76% zdających, którzy właściwie wywnioskowali, że Irini uważa, iż każdy człowiek powinien akceptować swój wygląd. Wybranie poprawnej odpowiedzi wymagało zrozumienia fragmentu wypowiedzi, w którym Irini krytykuje reklamę zachęcającą do osiągnięcia idealnej sylwetki, i podkreśla, że każdy może wyglądać dobrze w stroju kąpielowym, niezależnie od swojej figury. Zwraca ona uwagę na to, że piękno nie dotyczy tylko wyglądu modelek, ponieważ każdy człowiek ma w sobie coś wyjątkowego.

Określanie głównej myśli fragmentu tekstu, sprawdzane poprzez zadania zamknięte 4.1.–4.4., nie sprawiło zdającym dużych trudności. Średni wynik za rozwiązanie zadania 4. wyniósł 71% punktów.

Fragment zadania

- A.** Wie fühlen sich viele Kinder im Krankenhaus?
- C.** Was macht Clown Ferdinand nach dem Besuch im Krankenhaus?
- E.** Was möchte Clown Ferdinand mit seinen Krankenhausbesuchen erreichen?

CLOWN IM KRANKENHAUS

4.1.	A
-------------	----------

Der sechsjährige Christian ist seit vier Wochen Patient eines Kinderkrankenhauses in Köln. Mit großen, traurigen Augen schaut er jede Person an, die in sein Zimmer kommt. So wie dem kleinen Christian geht es den meisten kleinen Patienten auf der Station. Sie langweilen sich sehr und viele von ihnen sind unglücklich.

4.2.	E
-------------	----------

Zum Glück gibt es aber Clown Ferdinand, der den Kindern helfen will. Im Kostüm des Clowns steckt der Diplom-Musiktherapeut Andreas Schaefer. Andreas besucht regelmäßig die verschiedenen Stationen des Kinderkrankenhauses, denn er will die Kinder lächeln sehen und ihnen den Aufenthalt im Krankenhaus angenehmer machen.

Najłatwiejsze było zadanie 4.1. Poprawne rozwiązanie wskazało 83% maturzystów, którzy zwrócili uwagę na fragmenty tekstu opisujące samopoczucie dzieci w szpitalu, czyli informacje, że mali pacjenci bardzo się nudzą oraz że wielu z nich jest nieszczęśliwych. Najtrudniejsze natomiast okazało się dla zdających rozwiązanie zadania 4.2. Poprawny nagłówek wybrało 60% maturzystów. W tekście do zadania 4.2. autor przedstawia osobę, która w przebraniu klauna odwiedza dzieci w szpitalu, oraz wyjaśnia cel tych wizyt. Andreas Schaefer, wcielający się w rolę klauna Ferdinanda, chce wywołać uśmiech na twarzach dzieci i sprawić, aby ich pobyt w szpitalu był przyjemniejszy. 15% zdających wskazywało błędną odpowiedź C. Prawdopodobnie zasugerowali się informacją o regularnych wizytach klauna w szpitalu. Z treści tekstu nie wynika jednak, co Ferdinand robi po zakończeniu wizyty u dzieci. Autor skupia się wyłącznie na celu jego działań i efekcie, jaki chce osiągnąć podczas spotkań z małymi pacjentami.

Łatwe dla zdających było rozwiązanie zadań, które sprawdzały rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu (zadania 7.1.–7.4. – średni wynik 81%). Poprawnych odpowiedzi udzieliło od 80% do 81% maturzystów.

Najtrudniejsze dla maturzystów okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 66%).

Zadania zamknięte 8. i 9. okazały się łatwiejsze (średni wynik – odpowiednio: 89% i 70%) niż zadania otwarte 10. i 11. (średni wynik – odpowiednio: 59% i 45%).

Analiza wyników pokazuje, że najłatwiejsze okazało się zadanie 8.2., które poprawnie rozwiązało 90% zdających. Zdający potrafili rozpoznać pytanie o cenę biletów, które poprawnie uzupełniało dialog.

Zdający nie mieli większych problemów z wyborem prawidłowych odpowiedzi także w zadaniach 9.1.–9.3. Za ich rozwiązanie uzyskali od 68% do 75% punktów.

Znacznie większym wyzwaniem dla abiturientów były zadania otwarte 10. i 11.

Spośród tych dwóch zadań trudniejsze było dla maturzystów rozwiązanie zadania 11. Należało w nim przekształcić podane zdania, tak aby wykorzystać podany wyraz, nie zmieniając jego formy, oraz zachować sens zdania wyjściowego. Najniższe wyniki zdający uzyskali za rozwiązanie zadania 11.1. i 11.2.

11.1. Peter versprach, dass er pünktlich kommt.

ZU

Peter versprach, **pünktlich zu kommen**.

11.2. Wer macht das Zimmer sauber?

WIRD

Von wem **wird das Zimmer saubergemacht (sauber gemacht)**?

Zadanie 11.1. okazało się najtrudniejszym zadaniem w całym arkuszu. Poprawnie rozwiązało je 30% zdających. Przekształcając zdanie, zdający często zapominali o właściwej formie czasownika po przyimku *zu*, stosując tę samą formę co w zdaniu wyjściowym. Zdający mieli również trudności z przekształceniem zdania podrzędnego z *dass* na konstrukcję bezokolicznikową i często przepisywali spójnik *dass*, np. *dass er pünktlich zu kommen*. Takie odpowiedzi były niezgodne z wymaganą strukturą gramatyczną i zaburzały poprawność całego zdania. Część zdających tworzyła konstrukcję celu z użyciem *um ... zu*, np. *um pünktlich zu kommen*. Zastosowanie tej konstrukcji zmieniało znaczenie wypowiedzi, ponieważ w zdaniu wyjściowym nie wyrażano celu, lecz treść obietnicy. W niektórych odpowiedziach ponadto odnotowano niepotrzebne powtórzenie zaimka osobowego *er*, np. *er pünktlich zu kommen*. Wymagana konstrukcja zakładała zastąpienie zdania podrzędnego z *dass* grupą bezokolicznikową, dlatego ponowne użycie podmiotu było błędne.

Trudne dla zdających było także przekształcenie zdania w zadaniu 11.2. Poprawnie rozwiązało to zadanie 37% zdających. Aby poprawnie wykonać polecenie, należało zastosować stronę bierną w czasie teraźniejszym, utworzoną od czasownika posiłkowego *werden* oraz imiesłowu czasu przeszłego (*Partizip II*) czasownika *machen*. Wielu zdających błędnie interpretowało podany wyraz *wird* jako wykładnik czasu przyszłego i tworzyło błędne zdania w stronie czynnej, np. *wird das Zimmer sauber machen*. Część maturzystów miała trudności z utworzeniem poprawnej formy *Partizip II* czasownika *machen* i wpisywała odpowiedzi, takie jak: *wird das Zimmer sauber machte* lub *wird das Zimmer sauber macht*. Wśród błędnych rozwiązań odnotowano również odpowiedzi, w których pominięto imiesłów czasu przeszłego, np. *wird das Zimmer sauber*.

Wyższe wyniki niż w zadaniach dotyczących transformacji zdań zdający uzyskiwali za rozwiązanie zadań 10.1.–10.3. W tych zadaniach należało uzupełnić luki w tekście odpowiednimi formami wybranych wyrazów. Wśród tych zadań najwięcej trudności sprawiło zdającym rozwiązanie zadania 10.1. Wymagano w nim zapisania rzeczownika *Veranstaltung* w liczbie mnogiej. Zadanie to rozwiązało poprawnie 51% zdających. Część maturzystów nie знаła liczby mnogiej tego rzeczownika i wpisywała jego formę w liczbie pojedynczej, która była podana w zadaniu. Mimo że z kontekstu zdania wynikało, że lukę należy uzupełnić rzeczownikiem w liczbie mnogiej, część zdających uzupełniała ją czasownikami.

Analiza wyników uzyskanych przez zdających za wypowiedź pisemną pokazuje, że tworzenie własnego tekstu nie przysporzyło maturzystom dużych trudności. Średni wynik za zadanie 12. wyniósł 67% punktów. Zadanie to wymagało sformułowania e-maila dotyczącego sytuacji, w której zdający odłączył się od grupy podczas wycieczki szkolnej.

Zadanie 12. (0–12)

Podczas zagranicznej wycieczki szkolnej odłączyłeś/odłączyłaś się od grupy. Potrzebna Ci była pomoc. W e-mailu do kolegi z Niemiec:

- poinformuj, co się stało, że odłączyłeś/odłączyłaś się od grupy
- napisz, jak zareagowałeś/zareagowałaś w tej sytuacji
- opisz osobę, która udzieliła Ci pomocy
- wyjaśnij, na czym polegała pomoc tej osoby.

Średni wynik w kryterium treści wyniósł 68% punktów. Realizacja poszczególnych podpunktów polecenia nie sprawiła większości zdających trudności.

Sposób realizacji tych podpunktów był zróżnicowany. Część zdających nie potrafiła w odpowiednim stopniu rozwinąć poszczególnych podpunktów. Dużą trudność sprawiło niektórym zdającym rozwinięcie informacji o tym, co sprawiło, że podczas zagranicznej wycieczki szkolnej odłączyli się od grupy. Najczęściej zdający ograniczali się do krótkiego przedstawienia sytuacji związanej z wizytą w muzeum, restauracji lub sklepie, w związku z którą nie mogli znaleźć pozostałych uczestników wycieczki, np. *Wir waren im Restaurant. Ich bin auf die Toilette gegangen. Danach habe ich bemerkt, dass meine Gruppe nicht mehr da war.* Były to jednak tylko dwa minimalne odniesienia do treści pierwszego podpunktu polecenia. Od zdającego egzamin maturalny na poziomie podstawowym w wypowiedzi pisemnej oczekuje się bardziej rozwiniętej realizacji, np. *Wir waren im Restaurant. Alle haben schon etwas zu essen bestellt. Ich musste aber schnell auf die Toilette gehen. Dort habe ich lange gewartet. Danach habe ich bemerkt, dass meine Gruppe nicht mehr da war.*

Realizacja drugiego podpunktu polecenia, czyli opisanie reakcji na odłączenie się od grupy, nie sprawiła trudności większości zdających. Maturzyści często opisywali zarówno swoje emocje np. *Ich hatte Angst und war sehr gestresst.*, jak i podejmowane działania np. *Ich habe sofort andere Leute gefragt, ob sie meine Schulfreunde nicht gesehen haben. Dann habe ich meine Lehrerin angerufen.*

W trzecim podpunkcie polecenia wymagano opisanie osoby, która pomogła zdającemu w tej sytuacji. Opis osoby jest jedną z podstawowych umiejętności określonych w podstawie programowej już dla pierwszego etapu kształcenia. Większość zdających nie miała trudności z opisaniem osoby udzielającej pomocy. Maturzyści najczęściej koncentrowali się na jej wieku, wyglądzie, cechach charakteru oraz elementach ubioru lub charakterystycznych akcesoriach, np. *Eine junge Frau hat mir geholfen. Sie war schlank und schön. Sie hatte eine große komische rosa Brille auf.*

Trudność zdającym sprawiło rozwinięcie podpunktu polecenia, który dotyczył udzielonej pomocy. Wiele osób ograniczało się do przekazania krótkiej informacji na ten temat, np. że napotkana osoba wskazała drogę lub powiedziała, gdzie znajduje się grupa. Takie ujęcie stanowiło jedynie minimalne odniesienie do tego podpunktu polecenia. Aby realizacja tego podpunktu polecenia była uznana za rozwiniętą, należało przekazać więcej szczegółów dotyczących udzielonej pomocy, np. opisać sposób odnalezienia grupy, wspólne dotarcie na miejsce lub działania podjęte w celu skontaktowania się z nauczycielem czy uczestnikami wycieczki.

Zdający podejmowali próbę realizacji tego podpunktu polecenia, jednak często popełniali liczne błędy językowe, które zaburzały przekazanie istotnych informacji na temat udzielonej pomocy.

Spójrzmy na poniższy przykład fragmentu wypowiedzi, w którym zdający miał duże trudności z realizacją tego podpunktu polecenia.

Anna ist super und glücklich. Sie hilft mir im Park
 gehen. Meine Lehren ~~von~~ ~~Wahl~~ ~~Wahl~~ kein lustig sein.
 Sie nicht probleme machen. Das Abend ~~Am~~ fahren
 in der Hotel. Ich ~~kauft~~ ^{kauft} Gemüse und Obst zum essen
 und ~~waschen~~ ^{kauft} ~~waschen~~ Wasser und Soda zum trinken.
 Das Abend Ich will computer spielen.
 Viele Gruppe
 X42

Zdający popełnił wiele błędów, m.in. zastosował czas teraźniejszy zamiast przeszłego, błędnie odmienił czasowniki, zastosował niewłaściwy szyk wyrazów w zdaniu oraz pomijał podmiot. Błędy te w znacznym stopniu zaburzają komunikację, a także spójność i logikę wypowiedzi.

W kryterium spójności i logiki wypowiedzi średni wynik wyniósł 78%. Większość prac była spójna i logiczna. Jednak zdarzały się usterki zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu. Najczęściej polegały one na braku wyraźnych związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy kolejnymi informacjami, np. *Ich gehe zum Supermarkt, weil Ich wasser kauft wollen. Ich mache telefonnummer Kontakt mit meinen freundlichen. Er spricht mir, dass ist in Park. Ich helfe Frau in Supermarkt. Sie hat kurze Haare und schwarz Augen. Ich hatte Angst.*

W ocenie kryterium zakresu środków językowych zdający otrzymywali średnio 65% punktów. W wielu wypowiedziach zdających zauważono brak użycia precyzyjnych sformułowań. Zdający rzadko wykorzystywali bardziej precyzyjne środki leksykalne służące do opisanie emocji, wyglądu czy przebiegu wydarzeń, co ograniczało bogactwo językowe ich wypowiedzi.

Spójrzmy na poniższy przykład wypowiedzi pod kątem zastosowanych środków językowych.

Lieber Simon,
ich möchte Dir schreiben, was mir auf einer Klassenfahrt nach
Deutschland passiert ist. Ich konnte meine Gruppe nicht mehr finden.
 Wir waren im Restaurant. Wir haben zu
 mittag gegessen. Ich bin zu WC gegangen.
 meine gruppe gekommen zur hotel. Ich war
 gestresed und nicht wissen zu gemacht. Ich
 habe die kelnerin gefragt. Sie hatte kurze
 Haare und war schön. Sie war freudlich.

Sie hat zur meine Lehrerin telefoniert. Meine
 Lehrerin hatte Kopf schmerzen, wenn die
 Kellnerin informiert. Meine Lehrerin ist mit dem
 Auto gefahren. Ich und meine Lehrerin bin im
 Hotel gekommen. Ich war glücklich. Ich hoffe,
 dass ich treffe mich mit dir.
 Viele Grüsse!
 XYZ

W powyższej wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości zarówno wśród struktur leksykalnych (np. *Restaurant, WC, Hotel, Kellnerin*) jak i struktur gramatycznych. Zdający stosuje przede wszystkim proste zdania, poza dwoma zdaniami: *Meine Lehrerin hatte Kopf schmerzen, wenn die Kellnerin informiert.* i *Ich hoffe, dass ich treffe mich mit dir.* W pierwszym zdaniu zastosował błędny spójnik oraz niewłaściwą formę czasownika. Brak w nim także dopełnienia. W drugim zdaniu zdający zastosował niepoprawny szyk zdania, a także nie odmienił właściwie zaimka zwrotnego. Trudność sprawiło zdającemu sformułowanie zdań w czasie przeszłym. Zdający nie zapisał poprawnie wszystkich form czasowników w czasie Perfekt, a niektóre z nich wpisał w niewłaściwych miejscach.

Analiza wyników uzyskanych przez zdających w ocenie kryterium zakresu środków językowych wskazuje, że opanowali oni przede wszystkim podstawowe środki leksykalne i struktury składniowe. W wypowiedziach pisemnych rzadko pojawiały się konstrukcje bardziej złożone. Trudność sprawiło również poprawne stosowanie form czasu Perfekt oraz budowanie zdań podrzędnie złożonych. Doskonalenie tych umiejętności może przyczynić się do zwiększenia różnorodności i poprawności językowej wypowiedzi pisemnych.

Średni wynik w kryterium poprawności środków językowych wyniósł 60%. W wielu wypowiedziach zdający popełnili liczne błędy językowe oraz ortograficzne. Częstym problemem było nieprawidłowe tworzenie zdań w czasie przeszłym.

Poziom rozszerzony

Maturzyści, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 61% punktów.

Najwyższy średni wynik zdający osiągnęli za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 68%). Gorzej poradzili sobie z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 62%) oraz z rozwiązaniem zadań sprawdzających znajomość środków językowych (średni wynik – 59%). Najtrudniejsze natomiast okazały się zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu (średni wynik – 54%).

W obszarze rozumienia ze słuchu łatwiejsze było dla zdających rozwiązanie zadań zamkniętych (średni wynik – 62%) niż rozwiązanie zadań otwartych (średni wynik – 34%).

Za zadania sprawdzające znajdowanie w wypowiedzi określonych informacji (zadania 1.3.–1.5., 2.1.–2.5. oraz 3.1.–3.4.) zdający uzyskali średnio wynik 52% punktów.

Przyjrzyjmy się bliżej najłatwiejszemu i najtrudniejszemu zadaniu spośród zadań zamkniętych w tej części arkusza.

Fragment zadania:

1.3. An wen ist die Jugendkulturkarte gerichtet?

- A. An Berlinerinnen und Berliner unter 18 Jahren.
- B. An junge Menschen, die als Touristen nach Berlin kommen.
- ☒ C. An Personen zwischen 18 und 23 Jahren mit Wohnsitz in Berlin.
- D. An junge Erwachsene, die in der Gesellschaft *Kulturprojekte Berlin* mitwirken.

1.5. Wann darf der Besitzer der Jugendkulturkarte eine andere Person zu einem Event mitnehmen?

- ☒ A. Wenn er die ganze Zeit dabei ist.
- B. Wenn er die Tickets online kauft.
- C. Wenn die andere Person in Berlin gemeldet ist.
- D. Wenn er eine zweite Karte für die Begleitperson anfordert.

Fragment transkrypcji:

Emma Schulze: Na klar. Also, die Jugendkulturkarte ist ein Angebot des Berliner Kultursenats und der Gesellschaft *Kulturprojekte Berlin*, das sich an junge Berlinerinnen und Berliner richtet. Es ist ein Kulturgutschein im Wert von 50 Euro, der 18- bis 23-Jährigen zur Verfügung steht. Um in den Besitz der Jugendkulturkarte zu kommen, muss man in Berlin gemeldet sein, zumindest solange die Aktion läuft, das heißt von Anfang Mai bis Ende September. Am 30. September ist die Aktion dann zu Ende.

Steffen Meyer: Und wie funktioniert die Jugendkulturkarte?

Emma Schulze: Die Jugendkulturkarte ermöglicht jungen Berlinern, im Aktionszeitraum viele verschiedene Veranstaltungen live vor Ort zu erleben. Mit dem 50-Euro-Gutschein können Sie direkt in 200 Berliner Kulturorten Tickets kaufen. Der Gutschein funktioniert leider nicht bei Online-Käufen. Sie

können gerne auch andere Personen, z. B. Freunde, über Ihre Karte mitnehmen. Allerdings nur unter der Bedingung, dass diese die ganze Veranstaltung zusammen mit Ihnen besuchen. Eine Weitergabe der Jugendkulturkarte an Dritte ist jedoch nicht erlaubt. Deshalb ist Ihre Karte auch personalisiert.

Steffen Meyer: Ich habe noch eine letzte Frage: Müssen die Begleitpersonen auch in Berlin gemeldet sein?

Emma Schulze: Herr Meyer, Sie können gerne jemanden mitnehmen, der nicht in Berlin wohnt.

Zadanie 1.3. okazało się najłatwiejsze. Prawidłowo rozwiązało je 73% maturzystów. Wskazanie odpowiedzi **C.** wymagało zrozumienia fragmentu wypowiedzi Emmy Schulze o tym, że karta z kuponem na wydarzenie kulturalne przeznaczona jest dla osób w wieku od 18 do 23 lat, którzy mieszkają w Berlinie.

Zadanie 1.5. okazało się najtrudniejsze. Prawidłowo rozwiązało je 46% zdających. Na poprawną odpowiedź **A.** wskazywał fragment informujący o możliwości skorzystania z kuponu na wydarzenie kulturalne również przez inną osobę nieposiadającą karty, pod warunkiem, że uczestniczy ona razem z posiadaczem karty w całym wydarzeniu kulturalnym. Blisko 25% zdających zaznaczyła odpowiedź D., jednak w wypowiedzi Emmy Schulze nie ma w ogóle mowy o wnioskowaniu dla osoby towarzyszącej o dodatkową kartę z kuponem.

Spośród zadań otwartych, które sprawdzały znajdowanie w wypowiedzi określonych informacji, najtrudniejsze okazały się zadania 3.1. (26% poprawnych odpowiedzi) oraz zadanie 3.3. (22% poprawnych odpowiedzi).

Fragment zadania

3.1. Warum ist es Lena gelungen, die Krise vor der Ziellinie zu überwinden?

Weil ihre Freunde ihren Namen laut riefen.

3.3. Was gefällt Lena an ihrer Mitgliedschaft im Ausdauerclub am besten?

Die Strandbesuche bei schönem Wetter.

Fragment transkrypcji:

Am Tag des Rennens wollte ich beinahe kurz vor dem Ziel aufgeben. Mein Bruder versuchte mir Mut zu machen, aber das hat mir nicht wirklich geholfen. Erst als ich meine Freunde hörte, die meinen Namen laut riefen, konnte ich völlig außer Atem als eine der Letzten die Ziellinie überqueren.

(...)

Ich fühle mich wohl in dem Club, denn hier kann ich alle Themen ansprechen, egal ob sportlich oder privat. Wir verabreden uns einmal die Woche zum Laufen. Manchmal laufen wir bis an einen nahegelegenen See und machen dort ein Training. Solche Strandbesuche bei schönem Wetter mit Freunden aus dem Club machen mir am meisten Spaß. Mit der Zeit wurde mein Lauftempo dann immer besser und ich kann jetzt kilometerlange Strecken ohne Atemprobleme laufen.

W zadaniu 3.1. należało wskazać powód przewyciężenia przez Lenę kryzysu tuż przed linią mety. Oprócz odpowiedzi odnoszących się wprost do dopingu przyjaciół poprzez głośne wykrzykiwanie imienia Leny, akceptowano także odpowiedzi bardziej ogólne informujące o wsparciu udzielonym Lenie przez jej przyjaciół bez podania szczegółów, jak ono wyglądało. 26% zdających wpisało poprawną odpowiedź. Większość maturzystów jednak nie poradziła sobie z tym zadaniem. Najczęściej udzielali oni odpowiedzi niezgodnej z tekstem, np. *Ihr Bruder hat ihr geholfen.*, albo udzielali odpowiedzi nielogicznej, np. *Sie war nicht fit. / Lena war müde.*

Zadanie 3.2. okazało się najtrudniejsze nie tylko w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu, ale także spośród wszystkich zadań w arkuszu. Udzielenie poprawnej odpowiedzi wymagało zrozumienia fragmentu tekstu, w którym Lena informuje o swojej przynależności do klubu i płynących z tego tytułu korzyściach. Wymienia wiele profitów zarówno zdrowotnych, emocjonalnych jak i społecznych. W zadaniu należało jednak zwrócić uwagę na to, co najbardziej podoba się Lenie w przynależności do klubu. Odnalezienie w wypowiedzi stwierdzenia *macht mir am meisten Spaß* pozwalało sformułować prawidłową odpowiedź: *Die Strandbesuche bei schönem Wetter*. Akceptowane było uzupełnienie wymaganej informacji np. o okoliczności związane z treningiem lub pobytem na plaży z przyjaciółmi. Za niewystarczająco precyzyjne natomiast uznawane były odpowiedzi zawierające jedynie informację np. o treningu, o spotkaniach z przyjaciółmi czy o bieganiu na świeżym powietrzu bez odniesienia do plaży lub pobliskiego jeziora. Zdarzały się ponadto odpowiedzi niezgodne z tekstem, które odnosiły się do rozmów z przyjaciółmi w klubie albo do możliwości uzyskania lepszej kondycji. Wszystkie niepoprawne odpowiedzi wskazywały na niedokładne wysłuchanie i niewystarczające zrozumienie wypowiedzi.

W tej części arkusza sprawdzane były także trzy inne umiejętności: wyciąganie wniosków wynikających z informacji zawartych w wypowiedzi (zadanie 1.1.), odróżnianie informacji o faktach od opinii (zadanie 1.2.) oraz określanie intencji autora wypowiedzi (zadanie 1.6.). Zadania te okazały się umiarkowanie trudne (odpowiednio: 67%, 66% i 52% poprawnych odpowiedzi).

Przyjrzyjmy się zadaniu, które stanowiło największe wyzwanie spośród wymienionych powyżej.

Fragment zadania:

1.6. Welche Intention verfolgt Frau Schulze bei der Antwort auf die letzte Frage?

- A. Sie rät Herrn Meyer, sich möglichst schnell in Berlin anzumelden.
- B. Sie lädt Herrn Meyer zu einem besonderen Event im September ein.
- C. Sie schlägt Herrn Meyer vor, rechtzeitig Tickets für die Events zu besorgen.
- ☒ D. Sie empfiehlt Herrn Meyer, nicht lange mit der Registrierung für die Aktion zu warten.

Fragment transkrypcji:

Emma Schulze: Herr Meyer, Sie können gerne jemanden mitnehmen, der nicht in Berlin wohnt. Für die Begleitpersonen gilt auch die Altersgrenze nicht. Eines sollten Sie aber beachten: Mit der Jugendkulturkarte können Sie nur Eintrittskarten bezahlen, aber keine Snacks. Zögern Sie nicht mit der Anmeldung für die Jugendkulturkarte! Unsere Aktion dauert nur bis Ende September. Viele Events warten auf Sie.

W zadaniu 1.6. zdający mieli określić, jaka była intencja pani Schulze podczas odpowiedzi na ostatnie pytanie Steffena. Pani Schulze wyjaśnia wątpliwości dotyczące osoby towarzyszącej oraz precyzuje, że kupon można zrealizować wyłącznie na zakup biletu. Następnie zachęca Steffena do niezwłocznego zgłoszenia się po kartę z kuponem, gdyż akcja trwa tylko do końca września. Prawidłową odpowiedź **D.** zaznaczyło 52% zdających. Około 20% wybrało odpowiedź B. zawierającą informację o tym, że pani Schulze zaprasza Steffena na wyjątkowe wydarzenie we wrześniu. Zapewne zasugerowali się oni wyrazem *September* oraz zdaniem wskazującym na aspekt czasowy *Unsere Aktion dauert nur bis Ende September*, jednak przytoczone zdanie wyraża jedynie przynaglenie do zarejestrowania się po kartę z kuponem, co odpowiada treści wyrażonej w odpowiedzi **D.**

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający zdecydowanie lepiej poradzi sobie z zadaniami zamkniętymi (średni wynik – 74%) niż z zadaniami otwartymi (średni wynik – 46%).

Za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji zdający osiągnęli w tej części arkusza średni wynik 65%.

Wyniki uzyskane przez zdających za poszczególne zadania zamknięte sprawdzające tę umiejętność (zadania 4.2.–4.5., 6.2., 6.4.) były wysokie (od 65% punktów za rozwiązanie zadania 6.2. do 90% punktów za rozwiązanie zadania 4.4.).

W zadaniu 4.4. zdający bez problemu dopasowali fragment tekstu dotyczący współpracy za pomocą narzędzi do pracy zdalnej takich jak Zoom czy Teams do zdania stwierdzającego, że żadna platforma internetowa służąca do komunikacji nie zastąpi kontaktu osobistego.

Nieco trudniejsze okazało się zadanie 6.2., w którym należało wybrać zdanie opisujące zachowanie dziewczyny w stosunku do psa. Większość zdających wybrała prawidłową odpowiedź **A.:** *Sie umarmte den Hund*. Spośród pozostałych opcji najczęściej wybierano odpowiedź B.: *Sie setzte sich auf den Hund*. Niecałe 15% nie zrozumiało, że w tekście na dużą posturę psa wskazywało przypuszczenie, że dziewczyna mogłaby na nim jeździć jak na koniu: *Er war so groß, dass das Mädchen auf ihn reiten könnte*.

Dużo większą trudność stanowiły zadania otwarte sprawdzające umiejętność znajdowania określonych informacji (średni wynik – 46%). Rozwiązanie zadania otwartego w tej części arkusza polegało na uzupełnieniu fragmentów zdań odnoszących się do tekstu dotyczącego psów ratowniczych znad jeziora Garda we Włoszech. Zadanie to wymagało poza zrozumieniem treści tekstu również dopasowania wpisywanej informacji do otoczenia luki.

Zadanie 6.5. okazało się najtrudniejsze (34% poprawnych odpowiedzi). Przyjrzyjmy się bliżej temu zadaniu.

Fragment zadania

Als Ferruccio Pilenga begann, seinen Neufundländer zum Retter zu trainieren, wollte er als Erstes herausfinden, ob der Hund **6.5. genug Ausdauer zur Ausführung monotoner Aufgaben** hat.

Fragment tekstu:

1989 entstand in Italien eine Schule für Rettungshunde. Alles begann, als Ferruccio Pilenga in den 1980er-Jahren einen Neufundländer bekam. Der Hund mit seinem vier Zentimeter dicken Unterfell schien ihm für das italienische Klima zu warm „angezogen“. Pilenga fing deshalb an, mit seinem Hund schwimmen zu gehen und merkte, dass sich die angeborene Wasserliebe und Kraft des Hundes gut nutzen ließen. Mit viel Engagement begann Pilenga, seinen Hund zum Retter auszubilden. Nur eine Frage machte ihm anfangs zu schaffen: Würde der Vierbeiner genug Ausdauer aufweisen, um monotone Aufgaben auszuführen? Bald zeigte sich aber, dass seine Befürchtungen unnötig waren. Sein Neufundländer war nicht nur riesig und stark, sondern auch unermüdlich.

Udzielenie poprawnej odpowiedzi w zadaniu 6.5. wymagało zrozumienia fragmentu tekstu, w którym Ferruccio Pilenga zauważył u swojego psa pewne zalety i, rozpoczynając trening na psa ratownika, zadaje sobie pytanie, czy psu wystarczy wytrzymałości, aby wykonywać powtarzające się monotonne czynności. Oczekiwana odpowiedź była: *genug Ausdauer zur Ausführung monotoner Aufgaben*, ale akceptowane były także odpowiedzi wskazujące na samą wytrzymałość lub cierpliwość. Ponieważ pytanie wyraźnie dotyczyło rozpoznania cech potrzebnych, aby zostać psim ratownikiem, informacja o cechach, które pan Pilenga dostrzegł już wcześniej u swojego nowofundlandczyka, była nieprawidłowa. Siła i zamięłowanie do wody stanowiło punkt wyjścia rozważań właściciela nad możliwościami nowofundlandczyka, i nie były to cechy, które pan Pilenga zamierzał przetestować u swojego psa. Uzupełnienie luki informacją o sile psa (*Kraft, Stärke*) lub zamięłowaniu do przebywania w wodzie (*Wasserliebe*) nie było akceptowane. Takie odpowiedzi zdających wskazywały na niezrozumienie tekstu i uznane zostały za niepoprawne.

Oprócz umiejętności znajdowania w tekście określonych informacji w tej części arkusza sprawdzano także umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik za zadania 5.1.–5.4. – 71%), umiejętność wyciągania wniosków z informacji zawartych w tekście (średni wynik za zadania 4.1. i 6.1. – 77%) oraz umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu (63% poprawnych odpowiedzi za zadanie 6.3.).

Spośród wymienionych wyżej zadań najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie 6.1.

Fragment zadania:**6.1. Welchen Schluss kann man aus dem ersten Abschnitt ziehen?**

- A. Lorenz freute sich über den Umzug.
- B. Lorenz vermisste seinen großen Bruder.
- C. Lorenz hatte einen besonders artigen Hund.
- D. Lorenz fühlte sich an seinem neuen Wohnort einsam.**

Fragment tekstu:

Lorenz ging durch den Park. Er hörte Musik aus den Stöpseln, die in seinen Ohren steckten. Ein Lied, das ihn nach dem Umzug an sein altes Zuhause denken ließ. Eines der ruhigen traurigen Lieder. In seiner Hand hielt Lorenz eine Leine. An der Leine zog sein Hund namens Cougar. Ein lieber Hund. Aber halt nur ein Hund. Es war Lorenz gewesen, der auf die Idee kam, einen Hund zu adoptieren. „Ich habe hier bis jetzt noch kein Bruderherz gefunden. Wenn jemand alleine ist, dann bleibt immer noch der Hund als treuer Freund“, erklärte er Mama und Papa. Sie waren trotzdem dagegen. Bis sie Cougar sahen.

W zadaniu 6.1. należało wyciągnąć wniosek z fragmentu opisującego spacer Lorenza ze swoim psem. Na prawidłową odpowiedź **D.** mówiącą o tym, że Lorenz czuł się samotny w nowym miejscu zamieszkania, wskazywał przytoczony cytat z rozmowy Lorenza z rodzicami, w którym chłopiec przekonywał rodziców do zgody na przygarnięcie psa. To zadanie poprawnie rozwiązało 61% zdających. Niecałe 27% wybrało odpowiedź C., w której mowa jest o tym, że Lorenz miał szczególnie grzecznego psa. W przytoczonym fragmencie wielokrotnie pojawia się wprawdzie wyraz pies, jednak taki wniosek nie jest uzasadniony, ponieważ w tekście nie można znaleźć żadnej informacji wskazującej na usposobienie psa.

Za rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość środków językowych zdający uzyskali średni wynik 59%. W tej części arkusza największą trudność sprawiły zdającym zadania otwarte: zadanie 8. (średni wynik – 57%) oraz zadanie 9. (średni wynik – 37%).

Za rozwiązanie zadania zamkniętego (zadanie 7.) maturzyści uzyskali średnio 76% punktów.

Najłatwiejszym spośród zadań sprawdzających znajomość środków językowych okazało się zadanie 7.1. 85% maturzystów prawidłowo rozpoznała zdanie porównawcze z liczebnikiem nieokreślonym w stopniu wyższym i wybrała łącznik *als*: *Unter dem Hashtag #WalkChallenge sind bereits mehr 7.1. _____ 74 Millionen Videos gepostet worden.*

Najtrudniejszym spośród zadań zamkniętych było zadanie 7.2., które sprawdzało znajomość rekcji czasownika *sich auswirken auf*. Poprawnego wyboru przyimka *auf* dokonało 68% maturzystów.

Zadanie 8. oparte było na tekście dotyczącym podróży pociągami z małymi dziećmi.

Należało przekształcić podany w nawiasie wyraz w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Największe trudności mieli zdający z utworzeniem rzeczownika *Verfügung* od czasownika *verfügen* w zdaniu: *In Zügen des Fernverkehrs stehen kleinen Reisenden auch Lese- und Malbücher unter anderem als Download zur 8.3. (VERFÜGEN) _____.*

Lukę 8.3. prawidłowo uzupełniło 46% zdających. Ponad połowa maturzystów, którzy w tym roku przystąpili do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym,

prawdopodobnie nie zna zwrotu frazeologicznego: *zur Verfügung stehen* lub nie zachowała w pełni poprawnej pisowni, która jest w tym zadaniu wymagana.

Zadanie 9. okazało się najtrudniejszym w całym arkuszu. Polegało ono na uzupełnieniu każdorazowo zdania z wykorzystaniem podanych w nawiasie wyrazów, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania.

9.1. Ich habe heute lange gearbeitet, deshalb (*müssen / ich / sich ausruhen*)

muss ich mich ausruhen.

9.2. Wir erinnern uns (*gern / unser Urlaub*) **gern an unseren Urlaub**.

9.3. Herr Bürgermeister, wissen Sie vielleicht, wann die Fassade an
(*die Südseite / erneuern*) **der Südseite erneuert** werden kann.

9.4. Ein Reporter hat die Aufgabe, (*der Prozess / objektiv / darstellen*)

den Prozess darzustellen.

Zdecydowana większość maturzystów poradziła sobie z utworzeniem zdania podrzędnego z czasownikiem modalnym w zadaniu 9.1. (60% poprawnych odpowiedzi). Zdający prawidłowo odmieniali czasownik modalny i pamiętali dopasować zaimek zwrotny czasownika *sich ausruhen*. Niektórzy zdający niepotrzebnie próbowali zmieniać formę czasownika *ausruhen* lub umieszczać go w niewłaściwym miejscu, zapominając, że w zdaniu z czasownikiem modalnym drugi czasownik stoi na końcu zdania w formie bezokolicznika.

Głównym problemem zdających podczas rozwiązywania zadania 9.2. było dodanie niewłaściwego przyimka (np. *vor, auf*) albo pominięcie przyimka, który w tym przypadku jest konieczny, żeby zdanie było gramatycznie poprawne. Zdarzało się, że maturzyści podawali prawidłowy przyimek, ale, albo nie wiedzieli, że należy po nim postawić rzeczownik w bierniku albo nie potrafili odmienić podanego w nawiasie rzeczownika. Jedynie 24% zdających wykazało się znajomością rekcji czasownika *sich erinnern an* i potrafiło prawidłowo odmienić w bierniku zaimek dzierżawczy *unser* przed rzeczownikiem *Urlaub*.

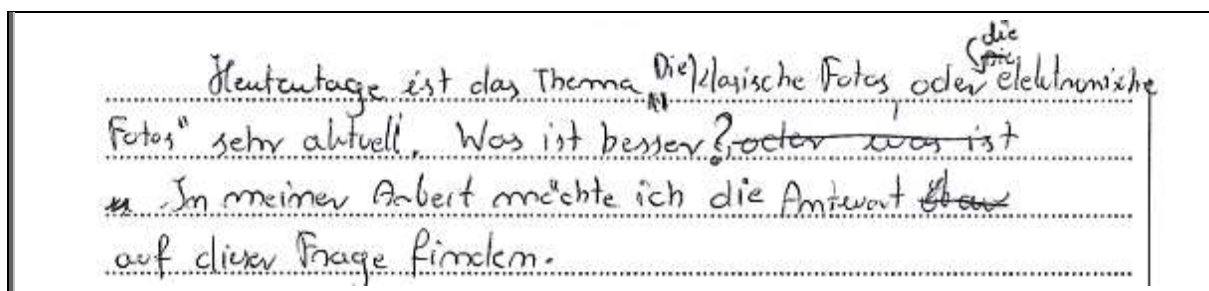
W zadaniu 9.3. najczęstszym błędem było nieodmienienie rzeczownika *die Südseite* oraz błędna forma imiesłowu Partizip Perfekt, który należało utworzyć od czasownika *erneuern*. 35% zdających właściwie odmieniła w celowniku rzeczownik *die Südseite*, a także rozpoznała konstrukcję strony biernej z czasownikiem modalnym i prawidłowo utworzyła imiesłów *erneuert*. Być może to właśnie czasownik *erneuern* stanowił największe wyzwanie, ponieważ jest on podobny do przysłówka *erneut*. Zdarzało się, że maturzyści wpisywali w lukę *erneut* zamiast *erneuert*.

Zdecydowana większość zdających nie poradziła sobie również z zadaniem 9.4., w którym należało utworzyć konstrukcję bezokolicznikową z *zu*. Zdający dość często pozostawiali rzeczownik *der Prozess* nieodmieniony albo w niewłaściwym miejscu wstawiali wyraz *zu*. Najczęstszym błędem było pominięcie wyrazu *zu*, który stanowi niezbędny element konstrukcji bezokolicznikowej. Zaledwie 28% zdających prawidłowo rozwiązała to zadanie.

Ostatnią część arkusza stanowiła wypowiedź pisemna. Za jej sformułowanie zdający otrzymali średnio 62% punktów możliwych do uzyskania. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki „za i przeciw” na temat tworzenia albumów z wydrukowanymi zdjęciami lub artykułu na stronę internetową szkoły na temat wpływu nadmiernych zakupów ubrań na środowisko naturalne. W artykule mieli przedstawić zagrożenia dla środowiska wynikające z nadmiernych zakupów odzieży oraz udzielić rad, jak w sposób przyjazny dla środowiska kupować odzież.

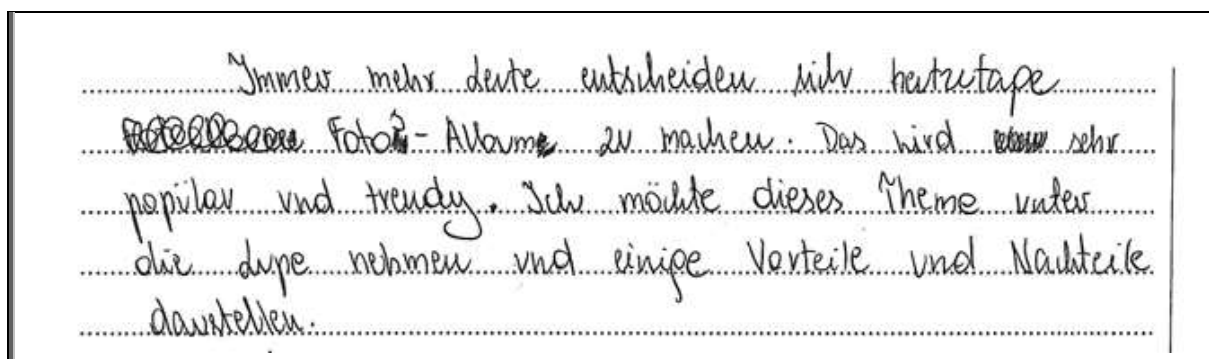
Wyniki maturzystów w kryterium zgodności z poleceniem pokazują, że większość z nich dość dobrze poradziła sobie z realizacją elementów treści i formy (średni wynik za zgodność z poleceniem – 67%). W kryterium spójności i logiki maturzyści osiągnęli średni wynik 70%. Za zakres środków językowych oraz poprawność środków językowych maturzyści osiągnęli niższe wyniki (średni wynik – odpowiednio: 57% i 53%).

Zdecydowanie częściej zdający wybierali rozprawkę. Już przy sformułowaniu tezy pojawiały się pierwsze problemy. Wypowiedź, jaką miał stworzyć zdający, dotyczyła tworzenia albumów z wydrukowanymi zdjęciami. Należało rozważyć zalety i wady tworzenia takich albumów. Z założenia teza powinna zapowiadać treść i strukturę rozprawki. Poniżej mamy przykład realizacji, która nie spełnia tych kryteriów i została oceniona na poziom 1.

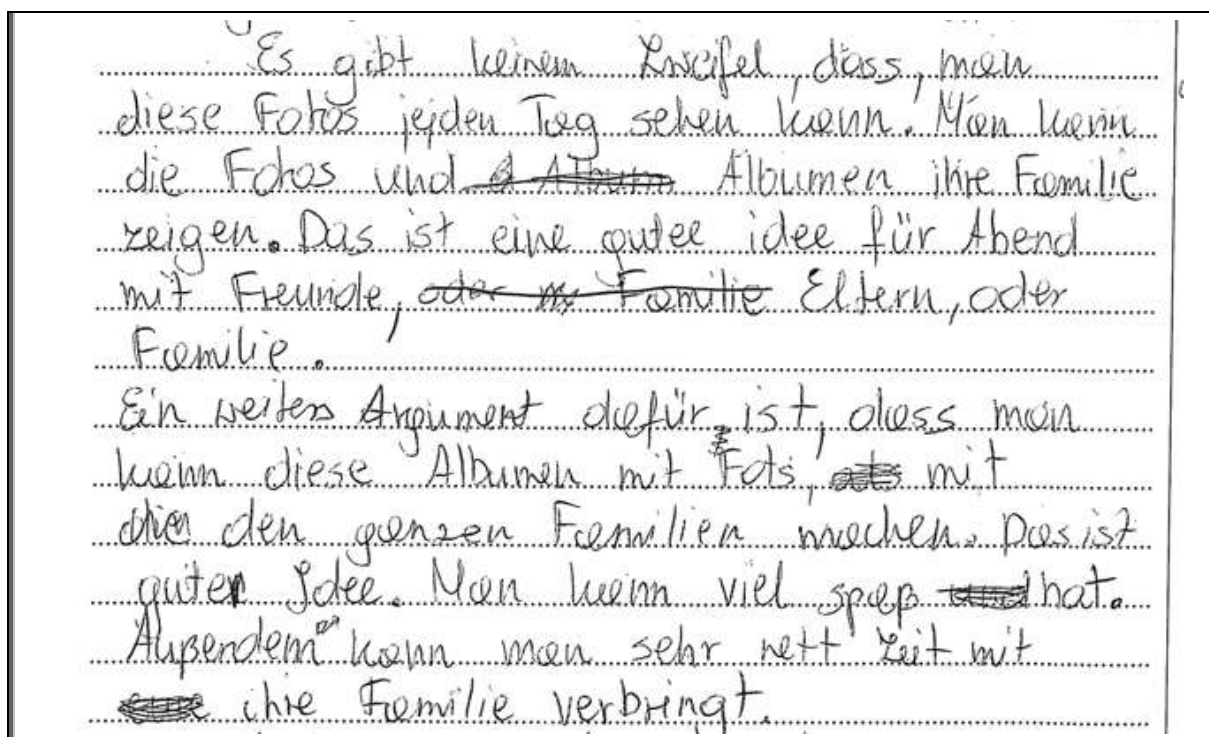
Zdający stawia pytanie o to, co jest lepsze: zdjęcia tradycyjne czy elektroniczne, i zapowiada, że w swojej pracy chce odpowiedzieć na to pytanie. Nie informuje czytelnika, czy w pracy będą rozpatrywane argumenty za i przeciw, czy będzie przedstawiona opinia zdającego. Taka teza nie jest zatem w pełni zgodna z tematem i nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki.

Poniżej przedstawiono dla porównania wstęp zawierający tezę, która spełnia oczekiwania na poziom 2.

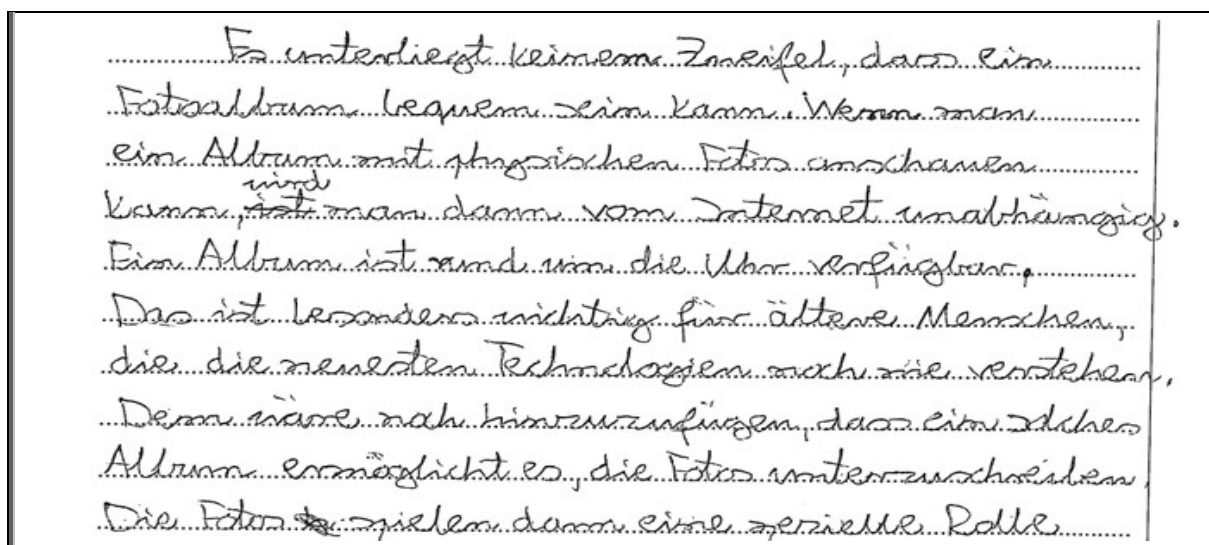
Tak sformułowana teza jest w pełni zgodna z tematem i zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki.

Zdający przeważnie nie mieli problemów z doбором argumentów, choć dało się zauważyć, że niektóre z nich omówione zostały dość pobieżnie. Poniżej przykład takiej właśnie realizacji pierwszego elementu tematu, w którym maturzysta opisuje zalety tworzenia albumów z wydrukowanymi zdjęciami. Ten element został oceniony na poziom 1.

Autor podaje argument dostępności zdjęć oraz wspomina o możliwości wspólnego przeglądania i przygotowywania albumów w rodzinie. Używa przy tym prostego języka, nieskomplikowanych struktur gramatycznych i często powtarza te same sformułowania, popełniając dość liczne błędy językowe. Świadczy to o ubogim zakresie środków. Być może to właśnie niewystarczające umiejętności językowe zdającego nie pozwoliły mu na wieloaspektową realizację elementu tematu.

Dla porównania przedstawiono poniżej przykład fragmentu pracy, w którym szczegółowo omówione zostały zalety albumów z wydrukowanymi zdjęciami.

und helfen dabei, die Vergangenheit nicht nur
besser, sondern auch genauer im Kopf wieder
zu erleben.

Powyższa realizacja zawiera wprawdzie błędy, ale przekazuje w sposób kompaktowy argumenty odnoszące się do zalet papierowego albumu ze zdjęciami. Zdający odnosi się do wygody w przeglądaniu albumów, ich dostępności, braku ryzyka uzależnienia się od internetu. Ponadto wspomina o starszych osobach, które nie są biegłe w korzystaniu z nowych technologii, o możliwości podpisywania zdjęć, a także o spełnianiu przez takie zdjęcia szczególnej roli we wspominaniu przeszłości. Argumenty są adekwatne, przedstawione w sposób ciekawy z użyciem struktur wymaganych na poziomie rozszerzonym.

Dużo mniejsza grupa podjęła się pisania artykułu. Z reguły pamiętali oni o konieczności zatytułowania go i realizowali oba elementy tematu. Zdarzało się, że zdający rozpoczynali lub kończyli swoją wypowiedź w sposób charakterystyczny dla listu. Rozpoczęcie wypowiedzi zwrotem charakterystycznym dla listu najczęściej skutkowało pominięciem tytułu i w konsekwencji zakwalifikowaniem tego elementu formy na poziom 0. Poniżej przykład takiej realizacji wstępu.

Hallo Leute!

Ich möchte heute ^{Artikelsprechen} ~~s~~ ^{ist} ~~ist~~ ^{ist} dass kaufen viele Kleidung
ist sehr negativ ^{für} ~~auf~~ Umweltschutz.

Przytoczony fragment jest przykładem wstępu zgodnego z tematem, ale schematycznego, który został oceniony na poziom 1.

Zgodnie z zasadami oceniania wstęp powinien być ciekawy i zachęcać do lektury. Te wymagania spełnia poniższa realizacja.

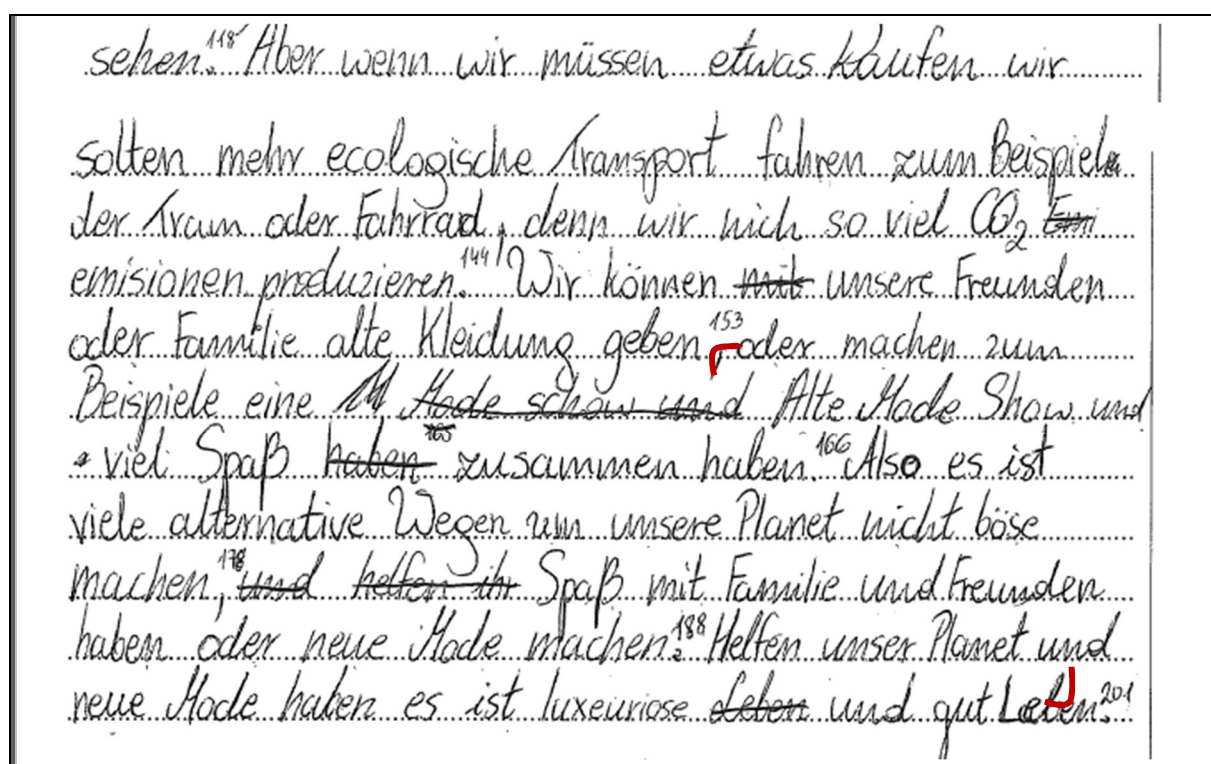
MEHR KLEIDUNG BEDEUTET MEHR UMWELTPROBLEME!

Die Kleidung ist sehr wichtig für ^{die} jungen Menschen.
Sie wollen modisch aussehen, deshalb kaufen sie viele
Klamotten ^{ein} ¹⁰⁰⁰ zu viel. Habt ihr schon ^{mal} nachgedacht,
wie es die Umwelt beeinflusst? ~~Nein~~ Habt ihr ^{jemals} ^{gesehen} ^{gesehen},
dass wenn man zu viel Kleidung kauft, schadet es
die Natur? Das Problem soll nicht länger ignoriert werden.

Oprócz nawiązania bezpośrednio do tematu kupowania odzieży i jego wpływu na środowisko naturalne, autor stawia we wstępie ciekawe pytania zachęcające do dalszej lektury. Taki wstęp został oceniony na poziom 2.

Zdający nie mieli większych problemów z realizacją elementów tematu. Warto dodać jednak, że ujęcie tematu było różnorodne i opisywane były różne aspekty zagrożenia dla środowiska. W pracach pojawiały się odniesienia do nadmiernej liczby odpadów, do transportu, a także do aspektu społecznego – pracy wykonywanej przez dzieci. Na realizację oprócz treści miał również wpływ użyty przez zdającego język.

W pracach niektórych zdających zauważono brak wyraźnego zakończenia. Jeśli w wypowiedzi pisemnej dało się wyodrębnić zakończenie z elementu treści, to podlegało ono ocenie, jednak w elementach formy segmentacja oceniana była na poziom 0. Poniżej przykład pracy, która ilustruje wspomniany problem.

W przytoczonym fragmencie zdający kontynuuje omawianie drugiego elementu tematu, podając pomysły i rady, jak w sposób przyjazny dla środowiska kupować odzież. Ostatnie dwa zdania można potraktować jako zakończenie wypowiedzi i dokonać jego oceny.

Dla porównania poniżej przytoczono przykład zakończenia, które jest wyraźnie wyodrębnione i stanowi podsumowanie wypowiedzi.

²⁸⁰
 Jedoch sollen wir auch unsere kaufen
 limitieren, das ist die Hauptsache. Der Klimawandel
 ist echt und es ist eine Gefahr für die Menschheit.
 Also bitte, ~~sch~~ merk das ~~und~~ wenn du nächstes
 mal ~~shopping~~ ~~im~~ einkaufen gehst!

Przyglądając się przedstawionym fragmentom wypowiedzi zdających można podsumować, że umiejętności językowe maturzystów przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym są bardzo zróżnicowane. Zdający z różnym rezultatem realizowali zadanie, jakim jest wypowiedź pisemna. Wyraźnie widać, że wyższy poziom opanowania umiejętności językowych zwykle przekładał się na większą precyzję w formułowaniu myśli i głębszą realizację elementów tematu.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka niemieckiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Podczas rozwiązywania zadań zamkniętych, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, zdający sugerują się często powtarzającymi się w tekście i zadaniu pojedynczymi wyrazami, nie uwzględniając powiązań gramatycznych między nimi. W procesie dydaktycznym kluczowe jest więc wdrażanie uczniów do skrupulatnej analizy treści zadania oraz samego tekstu. Uczniowie powinni uważnie wysłuchać do końca nagrania lub przeczytać tekst, a następnie wskazać fragment tekstu, który uzasadnia wybór poprawnej odpowiedzi oraz podać powody odrzucenia pozostałych opcji. Po wybraniu poprawnej odpowiedzi należy zawsze upewnić się, że żaden jej element nie jest sprzeczny z tekstem.
- ❖ Na poziomie podstawowym i rozszerzonym trudne dla zdających okazały się zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych. W przypadku poziomu podstawowego zadania polegały na transformacji zdań z wykorzystaniem podanego wyrazu, a w przypadku poziomu rozszerzonego na dokończeniu zdania z wykorzystaniem podanych w nawiasie wyrazów. W celu ćwiczenia umiejętności budowania zdań z podanego materiału leksykalnego proponuje się wykorzystać zadania m.in. z Informatora oraz z poprzednich arkuszy diagnostycznych i egzaminacyjnych. Warto stosować tego typu ćwiczenia jako stały element lekcji podczas wprowadzania i utrwalania nowych struktur gramatycznych.
- ❖ Na poziomie podstawowym i rozszerzonym w zakresie rozumienia wypowiedzi ze słuchu maturzyści uzyskali niższe wyniki za zadania otwarte niż za zadania zamknięte. Warto więc wspierać uczniów we właściwym formułowaniu odpowiedzi. Zaleca się, by uczniowie podkreślali w zadaniach słowa kluczowe oraz próbowali na podstawie fragmentów zdania otaczających lukę w zadaniu otwartym wywnioskować, jaka informacja może być oczekiwana. W przypadku pytań warto zwrócić uwagę na zaimek pytający, który nakieruje uczniów na oczekiwaną odpowiedź. W trakcie słuchania tekstu warto, aby zdający robili krótkie notatki dotyczące poszukiwanej informacji, a pełną odpowiedź zapisywali dopiero po wysłuchaniu nagrania. Należy również zwrócić uwagę uczniom, aby ich odpowiedzi były możliwie najbardziej precyzyjne i pasowały do otoczenia luki lub by były logiczną odpowiedzią na pytanie.
- ❖ Na poziomie podstawowym najtrudniejszym zadaniem spośród zadań zamkniętych w obszarze rozumienia wypowiedzi pisemnych okazało się zadanie wielokrotnego wyboru, w którym należało określić główną myśl ostatniego akapitu tekstu. Część zdających wybierała błędne odpowiedzi kierując się pojedynczymi słowami występującymi w tekście i zadaniu, zamiast uwzględnić główny temat fragmentu tekstu. Warto zatem podczas pracy z tekstem na lekcjach języka niemieckiego rozwijać u uczniów umiejętność określania głównej myśli zarówno całej wypowiedzi, jak i jej poszczególnych części, np. poprzez nadawanie tytułów akapitom, tworzenie krótkich podsumowań lub wskazywanie zdań najlepiej oddających sens danego fragmentu.

- ❖ Na poziomie rozszerzonym najtrudniejszym zadaniem spośród zadań zamkniętych w obszarze rozumienia wypowiedzi pisemnych okazało się zadanie wielokrotnego wyboru opartego na tekście literackim. Teksty literackie mają nieco inne słownictwo i styl wypowiedzi, czasami zawierają przenieśnię, co nawet przy codziennych tematach może powodować u niektórych zdających pewne trudności w odbiorze. Dobrym ćwiczeniem jest obycie się z tekstami literackimi. Proponuje się, aby uczniowie mieli kontakt z tekstami literackimi, na podstawie fragmentów tekstów wyciągali wnioski z zawartych w nich informacji, a użyte porównania i przenieśnię próbowali zastępować synonimicznymi zwrotami.
- ❖ W zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym trudności zdających dotyczyły przede wszystkim rozwijania niektórych podpunktów polecenia oraz poprawnego i precyzyjnego przekazywania informacji. Błędy językowe, szczególnie w przypadku bardziej rozbudowanych wypowiedzi, często utrudniały komunikację i mogły prowadzić do niepełnej realizacji poszczególnych podpunktów polecenia. Warto zatem podczas pracy nad wypowiedzią pisemną zwracać uwagę nie tylko na realizację wszystkich elementów polecenia, ale również na ich odpowiednie rozwinięcie. Zaleca się, aby uczniowie ćwiczyli przekazywanie informacji z wykorzystaniem bardziej precyzyjnych środków leksykalnych i różnorodnych struktur składniowych oraz sprawdzali po napisaniu tekstu poprawność zastosowanych form gramatycznych i ortograficznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na te błędy, które mogą zaburzać komunikację lub utrudniać odbiorcy właściwe zrozumienie przekazywanych informacji.